

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Zadnji trenotki grofa Claryja.

Dnevi Claryjevega ministrstva so šteti. Včeraj je porabil grof Clary svoj zadnji smodnik, ko je v proračunskem odseku delil Čehom hkratu poljube in — klofute. Njegov govor, ki je poln hvale in dobrikanja ter poln graje in grožnje, napravljaja vtisk, kakor bi slišali ravnatelja nemške gledališke šmire pestiti člane, ki so mu delali že mesec brezplačno tlako in katerim je vso gažo dolžan, da jih odpusti nemudoma, ako se mu še nadalje ne pokore.

Claryjeva dobrikanja in njegove grožnje mu seveda ne bodo pomagale prav nič, nego so le zadnji, najočividnejši znak njegove nesposobnosti, katero je kazal od tiste nesrečne ure, ko je prijel za državno krmilo. Danes je v zagati, iz katere se ne reši več. Če tudi „uniči“ Čehe z onemoglo svojo železno roko, mu to vendarle ne bo pomagalo, kajti do konca leta državnih potreb ne more spraviti več pod streho, paragrafa 14. pa se tudi ne sme poslužiti. Nikjer nima zaslombe, nikjer rešilnega otoka. Ne preostaje mu torej drugzega, kakor da gre, in preverjen je gotovo že danes sam, da se avstrijski narodi za njim ne bodo jokali.

Claryjeva usoda je bila odločena v tistem trenotku, ko je dvignil svojo pest proti desnici, da jo razbije. Pospešila pa je to njegovo usodo še nesreča, da je poleg drugih neznatnih mož poklical Clary v svoj kabinet tudi zastarelega birokrata Kindingerja, ki živi s svojim duhom še vedno v časih, ko je stala Avstrija na čelu nemške zveze. Ta človek, ko je dospel tako nenadejano do ministrske oblasti, je postal jako domišljav, in misli si, da je ni moči nad njim.

Ministrstvo Claryjevo je imelo izvršiti na češkem narodu bolešno operacijo: odpraviti je bilo treba nemškim obstrukcionistom na ljubo jezikovne naredbe. Operateur je bil Kindinger, ki pa se je lotil tega posla nekako tako, kakor bi se vedel kosmati medved, ako bi ga poklicali, naj s svojimi šapami obveže bolniku rano. Čudno ravno ni potem, da se branijo Čehi z vso silo takega zdravnika.

Iz nas Slovencev pa se je Kindinger naravnost norčeval. Na važno mesto predsedstva celjskega okr. sodišča je poklical — in sicer kakor je sam priznal v ta namen, da je očitno briskiral slovenske državne poslance — znanega prijatelja starih dam; sodnikom v Velikovcu pa je imenoval znanega prijatelja mladih deklic.

Sploh so vsa Kindingerjeva imenovanja svedočila o tem, da je po mnenju tega zastarelega birokrata tudi v Slovincih samo Nemec poklican zasesti uradniška mesta. Znanje jezika je Kindingerju deveta briga, in zategadelj se je zopet pripetilo, da so se v slovenskih pokrajinah nastavliali uradniki, ki slovenščine ne razumejo, in ki z našim narodom ne čutijo, prav kakor za žalostnega časa rajnega Schmerlinga.

Ako bi ne imeli naši državni poslanci toliko ribje krvi v svojih žilah, bi bili govorili s tem ministrom že opetovano vsaj tako, kakor je govoril z njim posl. vitez Berks, — govorili bi bili naši poslanci tako kakor je možno govoriti z možem, ki je imel za nas vedno le preziranje, ki pa je vendarle toliko pederzen, da misli, da bodo Slovinci podpirali njegovo vladno vzlic vsemu.

Nesreča Claryja je bila, da je dobil poleg drugih nesposobnih birokratov zlasti tako nerodnega in nesimpatičnega pomagača, kakoršen je justični minister Kindinger, nesreča je bila, da se ga ni takoj otresel, ko je malone že ves svet spoznal, da Kindinger o delikatnem položaju, v katerem je bil Claryjev kabinet od svojega rojstva sem, niti pojma ni imel. Namesto pomirjenja in sprave sta zanesla Clary in Kindinger med cislitvanske narode le še večji razpor in še hujši nemir, le še splošnejšo nezadovoljnost. Zato pa se jedva pričakuje trenotka, ko se vrne ta dva nesrečna ministra zopet v tisti kot, odkoder sta prišla. Clary in Kindinger morata pasti, kar bo v zadovoljstvo vseh avstrijskih Slovanov, zlasti pa Čehov in Slovencev, naši državi pa tudi na korist!

V Ljubljani, 15. decembra. K položaju.

Clary in Koerber sta bila predvčerajšnjim pri cesarju, potem pa je imel ministrski svet več ur trajajočo sejo. „Neues Wiener Tagblatt“ javlja, da ministrstvo doslej ni imelo vzroka, misliti na demisijo, ter da krona noče vstreti češkim zahtevam. „Neue Freie Presse“ pa piše temu nasprotno, da je dospel Clary danes do trenotka, ko se mora odločiti: ali demisionirati ali urediti „državne potrebe“ s § 14. Govori se, da je Clary že ponudil cesarju svojo demisijo, ki bo pač kmalu sprejeta. 1. januarij se bliža in novi kabinet, ki mora priti na krmilo še pred novim letom, mora urediti drž. potrebe, če ne drugače, s § 14. Prav možno je torej, piše „N. Fr. Presse“, da dobimo že za božične praznike novo vladu, ki se bo oklenila nemudoma § 14. „Reichswehr“ piše, da obstoja večina le še formalno, ter da je vsled češke obstrukcije desnica ipso facto razvezana ter so stranke svobodne. Zbornica bo imela svojo prihodnjo sejo jutri, v soboto, ker rabita nagodbeni in proračunski odsek seje.

Vojna v Južni Afriki.

General Gatacre je bilte dni še drugič tepenter je moral bežati še dalje proti Queenstownu. Buri so se polastili Moltena in so danes gospodarji severne Kaplandije. General Gatacre mora misliti le na obrambo, napadati pa ne more nič več. General French v Naauw Poortu je menda cerniran ali obdan od vseh strani ter sene ne more ganiti nikamor. V ponedeljek in torek pa je bil docela premagan lord Methuen ob Modder-Riverju. Angleži so izgubili skoraj 1000 mož; samo ena brigada je imela 650 mrtvecev, ranjencev in ujetnikov. Angleži so rabili v tej bitki svoje najboljše polke, visokoraslo gardo s svojimi dragocenimi uniformami in plemiške konjeniške oddelke. A bojišče pokrivajo danes vendarle trupla sinov najodličnejših angleških rodbin. Boj je trajal neprenehoma 15 ur. Angleške čete so morale parkrat bežati, a vedno in vedno so prodirale znova proti Burom, dokler niso omagale ter se umaknile končno za Modder-River. „Standard“ poroča, da je ostalo od polka, ki ima častno ime „črna straža“, samo 160 mož! Padel je polkovnik Gordonskega polka in marki of Windchester, major pri Coldstream-Guardih. 18 dnij je počivala Methuenova vojska po zadnjih treh bitkah ter se pomnožila s četami in topovi, a vendar je doživela tako strašen poraz. Sedanji položaj lorda Methuena je zategadelj jako nevaren; ofensivo bo

moral zamenjati z defensivo, dokler ne dobi novih pomožnih čet. To pa se more zgoditi jedva v štirinajstih dneh. Kaj vse more dočakati Methuenova nesrečna vojska še v tem času! V Londonu vlada nepopisna razburjenost, kajti šele sedaj se začnajo Londonci zavedati, da stoji njihova stvar v Južni Afriki na najslabših nogah. Celo konservativno časopisje napada vladu z očitani, da je vojna slabo preskrbljena, da dohajajo čete prekasno na bojišče, ter da dospe vsaka nova divizija šele takrat, ko je druga že uničena. Vendar pa svari nekateri listi, naj se ne vznemirja naroda, nego naj se podpira vladu, da popravi naglo, kar je še mogoče. Treba je poslati še 30.000 mož v Afriko in pritegniti tudi kolonije, da pošljejo čim največ vojaštva na južnoafričansko bojišče. Vlada misli baje mobilizirati in odposlati nemudoma še sedmo divizijo, osmo pa pripraviti za reservo. Vojno ministrstvo je že odredilo, da se formirajo tri nove baterije poljske artilerije. Angleške izgube na ljudeh so velikanske v primeri z malimi izgubami Burov, a vendar hite Angleži od poraza do poraza, Buri pa od zmage do zmage.

Dopisi.

Z ribniških hribov, 13. decembra. Naš „božji namestnik“ se je ustil pred kakimi 14 dnevi, da bodo imeli nekako konferenco dne 4. t. m. v škofiji pri ljubeznivem višjem pastirju. Ta je namreč razposlal vabila svojim duhovnim ovčicam ter jih vabil k obilni udeležbi. Kaj menite, kaj je bilo tako važnega? O, vzvišene misli se porajajo v pohlevni glavi našega škofa, podpornika duhovnov-kramarjev in „oštirjev“! Nima dovolj skrbi in preglaiv za konvikt „lemenat“ in — Bog ve — za kakove „magacine“ še, a sedaj je še skrpal misel, da bi popolnoma zatrl „Slovenski Narod“. O ti milovanja vreden časopis! Ni dovolj, da te pitajo „naši vzorni hinavci“ z najnesramnejšimi imeni, da te slikajo s črnimi barvami zapeljanemu kmetu. V veliki gorečnosti krščanskega sovraštva do tega „grešnega“ časopisa so se sešli dne 4. t. m. h konferenci ter ugibali, kaj in kako naj bi se kaznovalo brezverne čitatelje „Slovenskega Naroda“. Čujte in strmite zvesti pristaši priljubljenega časopisa! Slišal sem, da ne bomo po cerkveno pokopani, da ne bomo smeli iti k spovedi in še nekaj sličnih zapovedi so skovali ti „od sv. Duha razsvetljeni možje.“ V nedeljo bomo celo slišali raz leco pastirski list, v kojem bo proglašeno prokletstvo, ki jo je izustil naš podjetni vladika. To bo kaj strašnega. Ves svet — razun tercijsk, kaplančkov-kramarjev in kaplančkov-birtov — se bo smejal temu koraku! Ubogi dušni velikani, kaj bodo še vse skovali! Črna misel o „Slovenskem Narodu“ jim bo zmešala celo pamet. Sosebno jih bode, ko so čuli, da ima ta list 2000 naročnikov. Tega števila kar ne morejo preboleti. Naš „božji namestnik“ je trdil, da je to kaj lahko mogoče. Ta „ljudski prijatelj“ se je ustil pred nami kmeti, da ga imajo učitelji skoro zastonj, ali celo popolnoma zastonj (zopet napad na naše marljive učitelje). Mnenja je, da plačujejo zanje ljubljanski „ta bogati dohtarji“ — pri tem gotovo ni mislil na onega, ki je pečen na krščanski podlagi. E, da bi plačeval vsak naročnik publega „Domoljuba“ sam, potem bi si prihranil marsikateri fajmošterček in kaplanček še kako krono več. Prav pri nas je slučaj. Neki kmet je bil naročnik „Rodoljubov“. Ko dobi prvo šte-

vilko, jo dobi slučajno prvi v roke župnik ter mu jo tudi prinese na dom. Prosi ga in roti pri živem Bogu, naj pusti ta „brezverski“ list, zakaj njemu je zročena skrb za duše svojih faranov. Obljubil mu je — in tudi storil —, da mu naroči „Domoljuba“ ter ne bo treba njemu ničesar plačati. Pravil mu je, da se v „Domoljubu“ čita mnogo lepega. Seveda kmet se ni prestrašil „njihovega rotenja“, temveč ga je potolažil, da že lahko sam plača oba lista. — Ako bi dalje pogledal med slovenski svet, bi gotovo prav lahko naštel še več slučajev, ki pričajo, da ni kmet plačevalec „Domoljubov“, dasi ga dobiva, ampak „gospod“.

Kaj bo, kaj bo! Kmalu doživimo, da nas popolnoma ločijo od človeštva. Za nami bode kazalo zaslepljeno ljudstvo s prstom ter menilo: „Ta ne sme iti k spovedi, ta ne bo po cerkveno pokopan itd.“ Da, to bo kaj groznega! Kaj me še vse čaka, ker sem še mlad! Morda doživim, da me živega sežgó kot copernika, ker tako rad čitam „Narod“. Kar napoveduje „črna suknja“, se nam bo še strašno slabo godilo.

Čudim se, da „Slovenec“ ničesar ne omeni o tisti važni konferenci. Menda je bilo to posvetovanje tajnost „zavarovana pod smrtnim grehom“. Morda nas pa hočejo kar iznenaditi. Neizrecno torej želim da bi kaj kmalo obelodanil presvetli oni „strašni“ konferenčni sklep. O, srečni svederci, o nesrečni, trikrat nesrečni liberalci-brezverci!

Hribovec.

Iz Šoštanja. Šaleška čitalnica v Šoštanju imela je dne 26. novembra t. l. v hotelu Avstrija svoj občni zbor, pri katerem je bil izvoljen nov odbor, ki se je takole konstituiral: predsednik g. dr. Karol Chloupek; podpredsednik g. dr. Fran Mayer in odborniki pa so gg. Ivan Kačič, Ivan Koropec, Edmund Planinšek, Hinko Krašovec in Milan Vošnjak.

G. notar Kačič je na mesto odbornika resigniral! Odbor obžaluje izstop gosp. Kačiča, ker izgubi z njim vrlo, spretno in delavno moč. G. Kačič je bil soosnovatelj čitalnice; on je bil, ki je novorojeno, a slabotno dete, kojemu so manjkali skoro vsi pogoji za nadaljni uspešni razvoj, vzdignil iz zibelice ter ga tako skrbno, umno in marljivo negoval, da se je vrlo in krepko razvijalo.

Čitalnica si je tekom časa dobila po bližji okolici precej udov, prirejala je razne slavnosti in veselice, s katerimi je med preprostim ljudstvom vzbujala in širila ljubezen do slovenskega naroda ter tako negovala, krepila in utrjevala narodno zavednost. In duša vsemu temu narodnemu gibanju in napredovanju bil je g. Kačič. Novi odbor kliče ob slovesu g. Kačiču za njegovo naporno, vztrajno, domoljubno in plodonosno delovanje iz dna hvaležnega srca: Bog plati!

Vsled raznih okolnosti bil je odbor primoran prestaviti čitalnico v hotel „Avstrija“, kjer se ista nahaja v I. nadstropju.

Da bi pa narodno življenje v Šoštanju kakor sploh po vsej šaleški dolini nekoliko živahneje, tukajšna čitalnica pa nekako središče vsega narodnega gibanja postala, razposlal je odbor po šaleški dolini tole okrožnico:

„Šaleška čitalnica v Šoštanju“ začela je novo dobo delovanja. Čitalnica ima dramatični odsek ter pevski in tamburaški zbor, s kojih pomočjo bode v teku leta prirejala razne veselice in zabavne večere. Da pa zamorejo ti odseki svojo nalogo uspešno izvrševati in čitalniška primerila število časnikov naročiti, treba ji je mnogo

udov, in da jo ti udje s svojimi denarnimi doneski redno podpirajo.

Podpisani odbor obrača se do vseh p. n. narodnjakov šaleške doline s prav uljudno prošnjo, da blagovolijo pristopiti kot udje k „Šaleški čitalnici v Šoštanju“, da bi tako imela ista svoje ude po vsi šaleški dolini ter na taki način postala središče vsega narodnega in društvenega življenja in gibanja te prekrasne doline.

V združenju je moč! Malo nas je in tembolj nam je treba združiti se in napeti svoje moči, da nas nasprotniki ne podero in uničijo. Narodna ideja, narodna ljubezen mora v vsakem posameznem kakor v narodni celoti planteti, nobena žrtev nam ne sme biti pretežka, poiskati moramo sredstva, da se narod krepí in jači.

Gojimo prijetno nado, da naša prošnja ne bo glas vpijočega v puščavi, temveč da pade na rodovitna tla ter nam izdatno pomnoži število društvenikov. V to pomozi Bog in naklonjenost p. n. narodnjakov napram „Šaleški čitalnici“.

Odbor „Šaleške čitalnice v Šoštanju“ dne 8. decembra 1899. — Predsednik: dr. K. Chloupek, tajnik: Ivan Koropec.

Ravnik pred porotniki.

Pri včerajšnji popoldanski obravnavi je predsednik pojasnil, da se je mudenju Ravnika v Kamniku zagledal posvetila tolika pozornost, ker je Ravnik dejal, da si je svoje perilo v Kamniku s krvjo zamazal.

Zasliševanje Ravnika.

Obtoženi je potem nadaljeval svojo izpoved; povedal je, da se je 6. t. m. z Žvanom vrnil iz Kamnika v Ljubljano. Žvan je pri Ravniku prenočil. Žvan ga je potem nagovarjal, naj se pelje z njim v Gorje. Ravnik ni šel. Žvan je prišel v nedeljo popoldne zopet k Ravniku, je pri njem prenočil in z njim šel na semenj, potem pa tudi z njim k dr. Tavčarju, ki je vodil Žvanovo pravdo proti „Vinogradniškemu društvu“. Žvan je Ravnika vnovič nagovarjal, naj gre z njim v Gorje, in Ravnik se je vdal. Žvan je kupil karte za oba. Dogovorila sta se, da pojedeta čez Kamnogorico, in da bodeta prenočila tam pri Ravnikovi teti. Ravnik je rekel, da sta se na potu pogovarjala z Žvanom, kakor da bi se šla ženit. Prišedši do Podnarta je rekel Žvan, da ima tam neko opravilo in je hotel izstopiti, a Ravnik mu je svetoval, naj se peljeta do Otoč. Tam sta šla v gostilno pri postaji. Ravnik pravi, da je šel za nekaj časa iz gostilne, ker mu je bilo vsled obile pijače slabo. Šel je za cerkev in tam bruhal. Ko je prišel nazaj, sta, kakor je rekel, menda še nekaj pila, potem pa odšla. Pri gostilni je Ravnik rekel, če Žvan ne bo mogel hoditi, naj prenoči pri Valentinu. Ravnik je hotel pri Valentinu izprostiti svetilko, a Žvan je dejal, da pozna pot, in da ni treba svetilke. Na to sta šla naprej. Srečala sta dva človeka in ju je vprašal Žvan, če gresta prav v Kamnogorico. Kjer gre pot navzdol, pravi Ravnik, da je šel na stran na levo roko, kjer je ovine. Srečal ni nikogar, in nikogar videl in slišal. Šel je po voznem potu za Žvanom. Na ovinku je slišal neki šum. Mislil je, da gredo ljudje. Ustavil se je in zaslišal glas: Blaž, Blaž teci. On je zaklical: Boštjan, kaj pa je? Hitel je doli. Nasproti mu je prišel človek s kapo, ki je nanj nekaj zakričal. Ravnik je skočil v stran, a naletel na drugega človeka. Zavil jo je potem na levo za vodo in tekkel na hrib, misleč da je Žvan utekel. Ne vede, da se je Žvanu kaj zgodilo, je šel v Otoče nazaj, da bi ne imel doma od žene preveč sitnosti. Peljal se je domu. Žena ga je ozmerjala, a on ni nič povedal, kje da je bil. Ko bi bil vedel, da se je Žvanu nesreča zgodila, bi bil povedal koj v Dobravi, da je bil z njim. Ravnik je pripomnil, da je vedno prikrival svoji ženi, kadar je šel na Gorenjsko. Dne 11. okt. je prišel neki Gorenjec v Ljubljano, in je Ravniku povedal, kaj se je Žvanu zgodilo. Zvečer sta prišla orožnik Šafarič in redar Večerin. Ravnik jima je rekel, da ni bil na Gorenjskem, da bi žena ne izvedela, da je bil tam, kjer ima od prej znanstvo z neko žensko. Ravnik pravi, da se je bal da bi ga žena naznanila sodišču, če bi vedela, da ima opraviti z drugimi ženskami.

Predsednik: „Ali niste orožniku in redarju nič povedali o tem, kaj se je zgodilo Žvanu?“

Ravnik: „Ne“.

Potem je pravil Ravnik, da je šel vino prodajat, in da ga je na cesti nekemu neznanemu človeku ponujal. Vprašal je dotičnika tudi, kje bi izvedel, kateri konduktor je vozil kritični dan z Gorenjskega.

Predsednik: „Zakaj ste to hoteli izvedeti?“

Ravnik: „Bal sem se, da bi povedal moji ženi, da sem bil na Gorenjskem.“

Predsednik: „Ali hodijo konduktarji v Vašo gostilno?“

Ravnik: „Prej so hodili.“

Predsednik: „Čemu ste se bali, ko niste prenočili v Kamnigoricí, ampak ste bili že tisti dan zvečer doma?“

Neznanec je Ravniku povedal tri imena konduktarjev. Ravnik bi bil rad govoril z Jugovičem, češ, da ga bolje pozna ni pa vedel, da sta dva Jugovica. Šel je k Jugovcu v Kolizej, ga vprašal, če ga pozna in če ga je videl, ko se je vozil z Gorenjskega. Konduktor je rekel, da nič ne ve. Ravnik je vprašal, če ima konduktor kaj drobiža. Hotel mu je dati nekaj za pijačo.

Predsednik: „Zakaj ste mu hoteli dati za pijačo?“

Ravnik pravi, da sploh v družbi rad plačuje.

Ravnik je dal konduktarju desetak, in dobil petak nazaj. Rekel je konduktarju, da bo drugi petek dal za pijačo in naj konduktor ne pove, da je bil na Gorenjskem, češ, da je Ravnikova žena ljubosumna in bi delala sitnosti. Ravnik je šel domu, potem pa sta prišla orožnik in policaj in ga aretovala.

Predsednik: „Kaj ste si mislili zakaj ste bili aretirani?“

Ravnik: „Najprej nič, potem pa sem moral misliti, da sem aretiran zavoljo Žvana.“

Predsednik: „Ali niste rekli, če mislite, da je on kaj Žvanu storil?“

Na potu so srečali necega postreščka.

Predsednik: „Zakaj ste mu rekli: kaj ne da veš, da sva bila včeraj popoldne skupaj? To kaže, da ste dobro vedeli, za kaj se gre, in da ste hoteli postreščku namigniti, naj bi potrdil, kar ste mu rekli.“

Ravnik je to tajil, češ, vedel sem, da nobeden ne bo drugače govoril, kakor je resnica.

Predsednik: „Zakaj ste pa pred pričami poklekli in prosili, naj potrdé, da niste bili v Otočah?“

Ravnik: „Samo zavoljo žene.“

Predsednik: „Še to sramoto ste si dali narediti, da so Vas peljali vklenjenega skozi Ljubljano na Gorenjsko. To kar ste danes povedali, ste šele pozneje priznali. Povsod ste lazili za Žvanom in skrbeli zanj, samo v trenutku nevarnosti ste ga zapustili.“

Predsednik je potem prečital zapisnike o tem, kako je Ravnik najprej v preiskavi izpovedal. Tedaj je povedal, da se je Žvan sam odpeljal na Gorenjsko, da se je tisti popoldne Ravnik mudil pri Zormanu v Šiški in pri Figovcu, potem pa šel v gostilno Miramar iskati Borštnico. Ker je ni dobil, je šel nazaj. Na potu je še necega znanca pozdravil in ob 1/2 9. uri popoldne srečal Borštnico, s katero je šel do Narodne kavarne, kjer jo je čakal do 8. ure, potem pa šel domov. Mej pričami, ki jih je navedel za alibi, je tudi postrešček, katerega je Ravnik srečal, ko je bil aretovan, in kateremu je zaklical: Kaj ne, da sva bila v ponedeljek ob 5. uri skupaj?

Zahteval je, naj se priča Borštnik zapriseže, in ker je ta izjavila, da tisti dan ni bila z njim, je rekel, da se Borštnica ne sme kot priča poklicati, ker je njegova ljuba. Glede konduktarja v preiskavi je rekel, da ni bil v Kolizeju, da ga sploh ne pozna, in da nikomur ni dal petaka. Dne 23. oktobra je Ravnik premenil svojo izpoved glede konduktarja. Rekel je, da mu je neznanec povedal, da je konduktor Jugovici dotični dan vozil z Gorenjskega, da ga je neznanec peljal v Kolizej in poiskal Jugovica.

Dne 11. novembra se je Ravnik javil pri preiskovalnem sodniku in povedal, da se je 9. oktobra res peljal z Žvanom na Gorenjsko in izpovedal nekako tako, kakor danes pri obravnavi. Rekel je, da je bežeč pred dvema človekoma hotel priti prej do kakih ljudi, a vzlic temu se pri Valentinu ni ustavil, ker se mu je mudilo na vlak. S svojo sestrično v Kamni gorici je imel ljubavno razmerje in hodil še oženjen k njej spat, zato ni hotel, da bi njegova žena izvedela, da je bil na Gorenjskem. Pozneje,

ko je izvedel, da je Žvan ubit, radi tega ni nič povedal, kje da je bil, ker je imel doma krvav ovrtnik in dve krvavi ruti, in se je bal, da bi se mislilo, da je on Žvana ubil.

Predsednik je povedal, da, ko so Ravnika peljali v Otoče, ga je preiskovalni sodnik vprašal, kje je pri Valentinu. Ravnik je rekel, da nič ne ve, kje da je to, priznal pa je pozneje, da ve kje je.

Predsednik: „Zakaj ste prišli k preiskovalnemu sodniku?“

Ravnik: „Ker sem vedel, da nobenega drugega radi umora Žvana niso pripeljali v zapor.“

Predsednik: „Ali ste bili tako poučeni, če so koga pripeljali v zapor?“

Ravnik: „Če bi bili dobili morilca, bi bili mene izpustili. Ko bi bil jaz hotel Žvana umoriti, bi bil to lahko storil že prej v gozdu.“

Predsednik: „Ne, ker tam ni vode. Tisti, ki je storil umor, je vse dobro premislil.“

Ravnik: „Če bi bil Žvana na potu pahnili, bi bil po skali padel v brezno in bi ga dva ali tri mesece ne bili našli.“

Predsednik: „Prej sploh ni taci brezno, da bi bili mogli Žvana kam pahniti.“

Ravnik: „Saj Žvan je hotel pri Valentinu ostati.“

Državni pravdnik: „Če ste se sami bali, ste morali se bati tudi za prijatelja, a Vi se niste ustavili niti pri Valentinu, nego kar naprej bežali. Zakaj se Vam je nakrat mudilo na vlak, ko ste hoteli najprej v Kamni gorici ostati?“

Ravnik: „Ker žena ni vedela, da sem šel iz Ljubljane.“

Votant Wenger: „Ali poznate pot?“

Ravnik pravi, da ne pozna tiste poti, kjer sta šla z Žvanom.

Predsednik: „Če Vam ni znana pot, kako morete reči, da bi bili lahko Žvana prej ubili. Koder sta šla, sta srečevala ljudi, a Vi ste povsod odskočili in se skrili.“

Ravnik: „Saj me ni nobeden silil, da bi šel v gostilno, če bi se hotel skrivati, bi ne bil šel v gostilno.“

Votant Polec: „Zakaj ste iz gostilne šli k cerkvi in ne na vrt?“

Ravnik: „Ker pri cerkvi se ni bilo bati, da bi me bili ljudje gledali.“

Predsednik: „Pri cerkvi so vendar hiše, pri gostilni pa grmovje in vrt.“

Prečitala sta se potem lokalna ogleda. Sodna komisija je prišla z Ravnikom od Valentina na lice umora v 17 minutah, nazaj pa se pride še prej. Žvan je rabil od postaje do mostu kaci 3/4 ure. Po tem izvidu se sodi, da je bil Žvan s kakim kamnom ubit in potem v vodo nešen, da bi se obudilo mnenje, da je sam v vodo zašel. Prostor, kjer se je Žvan našel, je pod grmom in skrit.

Zagovornik dr. Furlan je pojasnil, da lokalni ogled ni popoln, češ, da so na potu strmine, čemur je predsednik ugovarjal.

Potem se je nadaljevalo z zasliševanjem prič.

Priča Janez Pintar, železničar v Ljubljani, je videl Ravnika z nekim možem se odpeljati na Gorenjsko.

Priča Katra Ambrožič se je 9. oktobra peljala z Ravnikom in z Žvanom po železnici. Vprašal je za svojo sorodnico v Kamni gorici, če je omožena, ali ima fanta.

Predsednik: „Ali je tudi Vas kaj izpraševal?“

Priča: „Da, če imam fanta.“

Predsednik: „Kaj ste mu rekli?“

Priča: „Rekla sem, da mi fanta ni treba, fantje samo plavšajo.“

Priča izpove, da je Ravnik prigovarjal Žvana, naj se peljeta v Otoče, dočim je Žvan hotel v Podnartu izstopiti.

Priča Anton Lukežič, gostilničar v Otočah, pravi, da sta bila Ravnik in Žvan 9. oktobra pri njem v gostilni. Spila sta najprej liter vina. Ravnik je potem šel in rekel, da pride čez četrte ure nazaj. Žvan je mej tem rezal tobak. Ko je Ravnik prišel nazaj, je rekel: Pet minut sem dalje hodil. Spila sta še pol litra, potem je Ravnik Žvana nagovarjal, naj gresta, češ, Žvan bo pri Valentinu prenočil, Ravnik pa pojde v Kamno gorico. Potem sta šla. Koj drugo jutro, ko so ljudje prišli iz vasi, je priča poizvedoval, če je bil

Ravnik v vasi, ker ga je smatral za kupca, a nihče ni nič vedel. To se je priči zdelo sumljivo. Ravnik je bil rdeč, „lepe farbe“, ne tako bleđ, kakor onikrat, ko so ga gori pripeljali.

Predsednik: „Kaj je Ravnik rekel, ko Vam je bil predstavljen?“

Priča: „Pokleknil je pred mano, da ni bil nikoli v moji gostilni.“

Predsednik: „Ravnik, zakaj ste pa prej tajili?“

Ravnik prizna, da je pokleknil in zatrjuje, da je nedolžen.

Votant Polec vpraša, če bi bil mogel Ravnik Žvana po strmini vreči.

Priča: „Ni v stanu ga tako vreči, da bi se kaj zgodilo.“

Priča se razgreje in pravi Ravniku: „Zakaj niste Žvana peljali k Valentinu, kakor ste rekli, in zakaj niste šli v Kamno gorico?“

Zagovornik dr. Furlan: „Ali ni pot samotna?“

Priča: „Pot je res samotna, drevje pa ni gosto. Večidel je grmovje.“

Predsednik: „Ali so pri cerkvi hiše?“

Priča: „So, na obeh krajih.“

Predsednik: „Ali bi Ravnik ne bil mogel pri Vašem vrtu bljuvati?“

Priča: „Še s... bi bil lahko šel.“ (Viharna veselost.)

Državni pravdnik vpraša Ravnika: „Zakaj ste rekli, da ste 5 minut predolgo hodili?“

Ravnik pravi, da zato, ker je šel k cerkvi in nazaj. Pravi, da ni bil nikdar rudeč.

Predsednik: „Priče so v preiskavi rekle, da ste zdaj bleđi in prepadeni, kakor človek, ki ima velike skrbi.“

Priča Anton Hrovat, posestnik in mizar v Dobravi, je šel kritični dan zvečer s sinom iz Kamne gorice. Pri Jožovem znamenju sta srečala necega človeka. Ta je vprašal za pot v Kamno gorico. Samo ta je na cesti stal. Prej pa se je pač slišalo kakor neko govorjenje.

Ravnik trdi, da je z Žvanom skupaj šel, in sicer tesno vstric.

Priča: „Ne, en sam me je srečal. Jaz sem moral pri živem Bogu priseči.“

Priča Anton Hrovat ml. iz Sp. Dobrave je šel s poprej zaslišano pričjo iz Kamne gorice. Pri znamenju je v daljavi kaci osem korakov slišal govorjenje dveh oseb, a ko je šel dalje, videl je samo jednega človeka. Pravi, da je bila tema, a da bil morda le videl, če bi bila dva vstric šla.

Ravnik pravi, da sta priči ravno poprej na drugo pot krenili.

Zag. dr. Furlan vpraša, ali se človek na tistem mestu lahko skrije?

Priča: Lahko se skrije, ker je tam drevo in tudi plot.

Priča Matevž Košelj iz Dobrave je šel iz Kroke domov. Videl je Antona Hrovata in sina. Pri Jožovem znamenju je prišel Žvan sam in ju vprašal za pot.

Ravnik: Tam sem šel na stran.

Predsednik: Ni res! Vi ste šli pozneje na stran, in sicer pri ovinku, ta je pa daleč stran od tega kraja.

Zag. dr. Furlan: Saj je bila tema, in je torej mogoče, da Ravnika niste videli.

Priča: Če bi Ravnik bil šel vstric Žvana bi ga bil spoznal. Tudi drugi so samo Žvana srečavali.

Predsednik: Vidite Ravnik da ste se skrivali!

Priča Jakob Koselj je šel tudi iz Kamne gorice čez lipniški most. Predno je prišel na vozno pot, sta on in spremljevalec njegov slišala govorjenje, a srečala sta samo jednega človeka. Ta je vprašal za pot in v pogovoru rekel, da ima kamerada, ki pa je šel na stran. Ko je pipico vžigal, je priča videl, da je obrat.

Zag. dr. Furlan: Morda ste slišali pogovor mej Žvanom in prejšnjo pričjo?

Priča meni da ne, ker je morala prejšnja priča precej spredaj biti.

Priča Franc Horvat je šel z Jakobom Koseljem čez lipniški most po stezi. Slišala sta govorjenje po vozni poti. Potem je prišel proti njima velik mož in vprašal za pot. Svetovala sta mu, naj gre po vozni poti, a rekel je, da

ima kamerada. Priča je videl, da je tisti kamerad se zatekel na desno v grmovje. Druzega človeka ni srečal in ni slišal nič krika.

Vot. Polec: Če kdo vpije, ali bi se slišalo pri Jožovem znamenju?

Priča: Če bi „fest“ klical, bi se moralo slišati.

Priča Matevž Drol,
tesar, je šel čez lipniški most, in sicer po kolovozni poti, a se ne spominja, če je koga srečal. Pri mostu ni nikogar videl in ni ničesar sumljivega slišal.

Priča Ivan Raznožnik
se je z Ravnikom in Žvanom peljal na Gorenjsko. Čudno se mu je zdelo, zakaj je Žvan v Otočah izstopil, ker tam nič nima opraviti. Ravnik je imel belo srajco, kako je bil drugače oblečen, tega priča ne ve.

Priča Pavla Hrovat,
stara 9 let, iz Dobrave, nesla je dan po umoru očetu v Kamno gorico južno. Nazaj grede je po vodi pogledala, in videla „pruštof“, in da nekdo v vodi na obrazu leži, na drugem kraju je pa ležala pipa, in je bilo nekaj krvavo. Stekla je domov in povedala, kaj je videla, na kar so ljudje šli k mostu.

Priča Martin Hrovat
je šel na most, ko je bil Žvan že iz vode potegnen. Spredaj je bil Žvan ves odpet. Orožnik je prvi pogledal v žepe, prej nihče. Na drugi strani mostu je ležala pipa in je bilo videti nekaj krvi.

Priča Anton Debelak
iz Dobrave pove, da mu je Pavla Hrovat povedala, da je v vodi videla človeka ležati. Šel je k vodi in Žvana potegnil iz vode. Žvan je ležal na zobeh in mu je voda čez glavo tekla. Obrnili so Žvana a ga niso spoznali. Če je bil telesnik odprt, tega priča ne ve. Žvan je bil nekoliko zamazan na obleki, kakor bi ga bil kdo vlekel po zemlji.

Priča Jožef Benedičič
je vozil čez most, pa ni nič videl. Šele potem je slišal, da leži nekdo v vodi. Šel je doli in pomagal Žvana iz vode potegniti.

Priča Alojzij Šafarič,
orožniški četovodja v Kropi, pozna Ravnika že od prej. Martin Hrovat je prišel v kasarno povedat, da so našli človeka pri lipniškem mostu v vodi. Priča je šel tja v spremstvu drugzega orožnika in našel Žvana. Ta je bil razpet. Drugi orožnik je ostal na mestu, priča pa je šel koj poizvedovat, ker je bil spoznal, da je bil Žvan ubit. Šele v Radoljci je izvedel, da sta dva človeka se pripeljala v Otoče. Naredil je ovadbo in v Otočah izpraševal gostilničarja. Slednji je potrdil, da je umorjeni Žvan tisti, ki je prišel v družbi necega družega v njegovo gostilno. Tam je priča izvedel, da je hotel Žvanov spremljevalec k Slaparjevi Mini v Kamnogorico. Slutil je, da mora biti kdo od zlahte, dobil je pri Šilerju sliko Ravnika, jo pokazal gostilničarju Lukežiču in ta je potrdil, da je dotičnik Žvanov spremljevalec. Priča se je potem peljal v Ljubljano in se najprej informiral o Ravnikovih razmerah. Poiskal je znanega mu redarja Večerina in ga poslal vprašat Ravnikovo ženo, kje je bil mož v ponedeljek, sam pa je čakal na cesti. V tem sta prišla policaj in Ravnik. Ta je rekel: „Če sva kaj“ in mi segel v roko. Govorila sta o Žvanu. Ravnik je rekel, da se je Žvan sam odpeljal na Gorenjsko, on pa da je bil tisti dan pri Borštnici. Na podlagi tega je šel priča k Borštnici vprašat, če je bil Ravnik res pri njej. Ona je rekla, da ne. Priča je šel potem na policijo, zahteval moža in šel Ravnika aretirat. Ravnik se ga je ustrašil. Priča ga je pozval, naj obleče obleko, ki jo je imel v ponedeljek in naj vzame svoj denar. Ravnik je vprašal: „Kaj mislite, da sem jaz Žvana umoril?“ Med potjo so srečali necega postreščka. Ravnik mu je rekel: „Kaj ne, da sva bila v ponedeljek popoldne skupaj“ in postrešček je odgovoril: „Seveda sva bila“. Zvečer je prišel konduktur Jugović v orožniško kasarno in je povedal, da je bil Ravnik tisti dan pri njem in mu je daroval petak. Pri vizitaciji umorjenega Žvana je orožnik našel malo poprej ožgano pipico, možnjiček poln drobiža, uro in verižico.

Ura kaže 1/8 8 kakor je predsednik povedal, konstatiral je urar, da je ura že prej stekla, ali pa še v vodi nekaj časa tekla.

Na vprašanje zagovornika dr. Furlana je priča povedal, da je Ravnik, ko

ga je priča pozval, naj vzame denar sabo, imel 139 gld. v žepu.

Zagovornik dr. Furlan: „Torej ni Ravnik denarja nič skrival.“

Predsednik je vprašal pričo, če je mogoče, da bi se bilo vpitje Žvana in njegovih morilcev, o katerih Ravnik govori, preslišalo.

Priča: „Delavci so šli mimo in bi bili morali slišati vpitje, vsekako bi bil to moral slišati Miklavčič, a nihče ni nič slišal.“

Predsednik: „Ali je mogoče ob potoku bežati?“

Priča: „Pot je še precej dobra.“

Zagovornik dr. Furlan: „Ali je ura tudi kazala na polu 8, ko ste jo dobili v roko.“

Priča: „Da, sicer pa je Žvan le do pol života ležal v vodi, in je ura kolikor toliko bila na suhem.“

Priča Nikola Večerina,
ljubljski redar, pove, da ga je četovodja Šafarič „pri Maliču“ prosil, naj gre za asistenco. Pokazal mu je fotografijo Ravnika in priča je potrdil, da Ravnika pozna. Priča je šel v gostilno k Ravniku in vprašal, če kaj ve o Žvanovem umoru. Ravnik je rekel, da je bil Žvan njegov prijatelj, in da ga je dan umora na kolodvor spremil, potem pa šel v Šiško k Zormanu. Priča se je potem, kakor je bilo dogovorjeno sešel s četovodjo Šafaričem in šel z njim zopet v Ravnikovo gostilno. Tu je rekel Ravnik, da je Žvana do „Novega sveta“ spremil. Potem sta šla priča in četovodja k Borštnici, in ko je ta rekla, da rečeni dan ni bila z Ravnikom skupaj, sta slednjega aretovala. V Špitalskih ulicah je Ravnik zaklical nekemu postreščku: „Ali nisva bila ob štirih popoldne skupaj.“ Postrešček ni vedel, zakaj se gre in je rekel, da. Ravnik je bil prestrašen, in priči se je čudno zdelo, ker je pri izpraševanju rekel: „Kaj to name leti“. Ko je bil priča drugič pri Ravniku, mu je rekel, da bo naslednji dan že od kondukturja zvedel, če je bil Ravnik na Gorenjskem ali ne.

Priča Anton Ažnoh,
konduktur, pravi, da ga je Ravnik prišel zvečer vprašat, kje da je konduktur Jugovic. Priča je povedal, da sta dva Jugovica, in ko je Ravnik rekel, da hoče z večjim govoriti, ga je priča tja peljal.

Priča Anton Jugovic,
konduktur, izpove, da je dne 11. oktobra zvečer mej 7. in 1/8 8 uro Ravnik prišel k njemu v stanovanje in ga poklical iz kuhinje. Ravnik, katerega je priča spoznal, ko se je z Borštnico peljal na sv. Lušarje, je pričo povabil v gostilno. Priča ni šel, ker je bil razpravljen. Ravnik ga je vprašal, če ga je videl na Gorenjskem. Ko je priča to zanikal, je dejal Ravnik, da žena „ajfra“, in da ga hoče tožiti pri sodniji, ker hodi z drugimi ženskami, mogoče da bodo žandarji in policaji še spraševali pričo, če je bil Ravnik tisti dan na Gorenjskem, zato naj priča pove, da Ravnika ni videl. Ravnik je dal priči desetak, rekši, da ga naj menja. Priča je imel le petak doma. Dal ga je Ravniku in tega vprašal, kaj pa z drugim? Ravnik je rekel, zapijte ga, a če bi kdo vprašal, če ste me videli na Gorenjskem, recite, da ne. Priča pove, da ne ve, ali je Ravnik v Otočah vstopil v vlak, ve pa, da je nekdo vstopil v vlak in se v dotičnem kupeju sam vozil.

Votant Polec vpraša Ravnika, zakaj je rekel, da bodo morda žandarji in policaji za njim vpraševali.

Ravnik pravi, da je mislil, da bo žena izpraševala.

Votant Polec: „Kaj vas žena po žandarjih in policajih pusti iskati?“

Predsednik konstatuje, da je v Otočah bila tisti večer prodana ena karta v Ljubljano in pripomni, da je Ravnik pri komisiji rekel, da nič ne ve, kje je Valentin, pozneje pa priznal, da to ve.

Zagovornik dr. Furlan konstatuje, da je to Ravnik tedaj tajil, ko je sploh še vse tajil. Predlagal je dalje, naj se zaslisi dr. Gregorič in tajnik vinogradniškega društva Petrič ter zvedenci, ki bodo potrdili, da je Žvanova vdova umobolna bila, vsled česar naj se ne zaslisi kot priča.

Državni pravdnik se je izrekel proti temu predlogu, češ, da se že pri zaslisanju pokaže, če je Žvanova vdova umobolna.

Ravnikova preteklost.

Predsednik je na to naznanil, da je bil Ravnik radi hudodelstva težke telesne

poškodbe obsojen na 5 mesecev ječe. To kazni je prestal 1. 1891. Leta 1895. je bil radi prestopka zoper telesno varnost kaznovan na 48 ur zapora, katero kazni mu je še prizivno sodišče zvišalo na 14 dni.

Dalje je predsednik čital tožbo Ravnikove žene proti Ravniku in proti omoženi Neži Parcer v službi pri Hamanu radi prestopka proti pravosti. Ravnik je bil vsled te tožbe obsojen na oster pokreg, dalje je bil Ravnik obsojen 1. 1895 v Radoljci radi prestopka tatvine, toda prizivno sodišče ga je oprostilo.

Pri vojaštvu je bil Ravnik večkrat kaznovan, a vedno le, ker ni pravočasno prišel v vojašnico.

Glede premoženjskih razmer Ravnikovih pojasni predsednik, da teče proti Ravniku več tožba, in da je tudi že večkrat zarubljen.

Zagovornik dr. Furlan konstatuje, da do trenutka, ko je bil Ravnik aretiran, ni bila nobena tožba vložena proti njemu.

Ravnik je bil prej gostilničar pri „Belem volu“. Letos je kupil hišo za 9150 gld. v Kolodvorskih ulicah. Na hišo je pa intabulirano skoro ravno toliko, kolikor znaša kupnina.

Prečitala se je prošnja z dne 2. oktobra, s katero je prosil Ravnik odloga 3 mesecev za plačilo davkov. V njej pravi, da bo kmalu v položaju plačati davek.

Čita se pismo z dne 10. septembra, ki se je našlo pri Žvanu. Pisec Valentin vabi Žvana, naj pride k njemu, da bo račun poravnal. To je hotel Žvan storiti in zato izstopiti v Podnartu.

Hišna preiskava ni imela nobenega uspeha.

Zagovornik dr. Furlan je predlagal, naj se povabi za jutri priča Petrič, čemur je ugovarjal državni pravdnik, na kar se je obravnavala pretrgala.

* * *

Pri današnji dopoldanski obravnavi se je najprej nadaljevalo zaslišanje priči.

Priča Ivan Krajger,
ki stanuje v Ravnikovi hiši v Ljubljani, izjavi, da je Ravnikova žena časih zelo huda, ker je mož zmerom sem in tja hodil. Ravnik se je žene časih bal, časih ne.

Zag. dr. Furlan vpraša, če je žena samo takrat bila huda, če je bila ljubosumna.

Priča to potrdi.

Predsednik: „Ali je Ravnik rad ljubice imel.“

Priča: „O seveda.“

Polec: „Ali je imel Ravnik ženo rad ali jo je pretepaval?“

Priča: „Seve da jo je tudi tepel.“

Zag. dr. Furlan konstatuje, da sta Ravnik in žena kmetska človeka in če se tepeta je tako, kakor če se omikani ljudje prepirajo.

Priča Marija Arh
služila je pri Ravniku. Pove, da je Ravnik kritični dan prišel krog 9. ure domov. Žena ga je vprašala, kje da je bil, in Ravnik je rekel, da je bil v kavarni.

Priča Ivan Zorman
pravi, da ni rad občeval z Ravnikom, ker ga je bilo sram radi ljubavnih razmer Ravnikovih z raznimi ženskami, zlasti z Borštnico.

Priča Karol Skala
je odsoten, vsled česar se prebere njegova izpoved. Izjavlja da 9. oktobra Ravnika ni bilo v kavarni.

Priča Fran Sevar
je prenašal pošte mej Ravnikom in Borštnico. Ta je 9 okt. poslala pričo k Ravniku naj pride v gostilno „Miramar“. Ravnikovi ženi ni hotel povedati, da moža išče.

Predsednik: „Zakaj ne?“

Priča: „Zato ker sem vedel, da je ena politična reč.“

Priča je našel Ravnika v Žvanovi družbi in Ravnik je rekel, da ne more priti. Vsi trije so šli v neko gostilno. Popoldne je šel priča v gostilno „Miramar“ in tam povedal Borštnici, da Ravnika ne bo. Borštnica mu je naročila, naj pove Ravniku, da pride naslednji dan k njej. Od 2 popoldne priča Ravnika ni več videl. V torek in v sredo je Borštnica pošiljala pričo k Ravniku. V sredo mu je naročila, da ima nekaj posebnega z njim govoriti. Ravnik je rekel, da ne more priti, a priča naj pove Borštnici, da če bi jo k'o kaj vprašal, naj reče, da je bila v ponedeljek z Ravnikom v novi kasarni. Ko je priča srečal aretovala Ravnika mu je ta zaklical: „Kaj na

da sva bila v ponedeljek popoldne ob 5. uri skupaj“, na kar je priča rekel: „Sva bila, a prej.“

Predsednik konstatuje, da se Ravnik nikakor ni bal svoje žene tako, kakor pravi sedaj.

Priča Marka Loboda.
Okolu 9. oktobra se je priča peljal v Trst, in vzel za Borštnico neko gostilno v najem. Naslednji dan je bila Borštnica pri njem, potem pa je prišel Ravnik. Šel je z Borštnico na vrt. Za gostilno v Trstu bi bilo treba plačati 380 gld.

Priča Marija Borštnik
pozna Ravnika kakih devet mesecev. Priča mu je dala dve kišti vina. Obljubila mu je cenilnik, ker drugače bi vina ne bil mogel prodati, a dala mu ga ni.

Predsednik: Vi, Ravnik, torej niste mogli vina prodajati, ker še cenilnika niste imeli.“

Ravnik: „Ponujat sem ga lahko šel.“

Priča prizna, da je bila septembra v Trstu, da je dan umora po Ravnika poslala, da pa ni prišel.

Predsednik: „Ali niste imeli pravdo z Ravnikovo ženo?“

Priča: „Saj jim je znano.“

Predsednik: „Gosp. zagovornik je predlagal, da se stvar prebere. Marija Ravnik je tožila Marijo Borštnikovo, da ima ljubavno razmerje z Ravnikom. Priča je neki rekla, da si je Ravnika vzela za šoceljna, da je k njej jutraj in zvečer hodil, da sta hotela iti v Trst in se tam „sodno poročita“. Marija Ravnik je zahtevala, naj se Marija Borštnik radi prešestva obsodi, a sodišče jo je oprostilo. Zgodilo se je to, ker je Ravnik decidirano izjavil, da se je pač časih pošalil, da pa nikdar ni imel z njo tesneje opraviti, nego samo po kupčiji. Marija Borštnik je tožila Ravnikovo ženo, ker jo je ta psovala, a Marija Borštnik je od sodbe odpadla.“

Priča pravi, da je umaknila tožbo, ker je Ravnik rekel, da doma nima miru.

Votant Polec: „Vi ste z Ravnikom bili v Trstu in ste hoteli vzeti gostilno.“

Priča pravi, da je dala 20 gld. are, a če bi se bilo vse uredilo, bi bilo na četrta leta plačati.

Predsednik posvari pričo, naj resnico govori, sicer jo da odpeljati radi krive prisega.

Priča: „Stanovanje bi bilo v obrokih plačati, za gostilno pa takoj vse.“

Votant Polec vpraša, če je Ravnik priči kdaj kaj povedal o Žvanu.

Priča: „Ne.“

Predsednik: „Saj ste brali v „Narodu“, da Ravnik hišo v Mekinah prodaja. Kaj vam ni povedal, čegava je?“

Priča: „Ne.“

Državni pravdnik: „Kaj sta pa delala z Ravnikom na sv. Lušarjih?“

Priča: „Molila sva.“

Priča J. Sitar.

Predsednik: „Zakaj ste rekli natakarici Dornik v Kamniku, da je Ravnik samec?“

Priča: „Za špas.“

Predsednik: „To so jako slabi špasi. To bi se moralo prav za prav kaznovati. Sploh naredi jako slab utis, da ste Vi v Kamniku šli na roko, drug postrešček pa pod Rožnikom.“

Priča izpove, da je bil v ponedeljek v krčmi pri Ravniku in bil navzočen, ko sta se Ravnik in žena prepirala. Ravnik se žene ni bal.

Votant Polec: „Zakaj ste Kuštru v Kamniku rekli, da naj se boji Ravnika.“

Priča: „Ker je Ravnik močan in hude krvi.“

Priča pove, da se je Ravnikova žena večkrat pritoževala radi Ravnikovih ljubic.

Drž. pravdnik Trenz: „Ali je Ravnikova žena vprašala, kje da je Žvan?“

Priča: „Da, Ravnik je rekel, da se je Žvan odpeljal, on pa da je bil v Ljubljani.“

Odsotna priča.

Zagovornik dr. Furlan je predlagal, naj se odsotna priča Šafar privede k obravnavi, ker je ta najvažnejša priča. Ž njo je imel Ravnik ljubavno razmerje in žena njegova je to vedela. To je vzrok, da je Ravnik prikrival, da je bil na Gorenjskem.

Drž. pravdnik Trenz je dejal, da je priča Šafar sestrična Ravnikova in se torej lahko odreče pričevanju. Ako se prebere njena izjava, bo to zadostovalo, saj

je s svojo odsotnostjo pokazala, da neče pričati. Sicer pa prizna drž. pravdnik sam, da je imel Ravnik z njo ljubavno razmerje. Zagovornik dr. Furlan je naglašal, da bo pričala dotična priča o važnih stvareh in se mora povabiti.

Sodišče je predlog zagovornika odklonilo, češ, da je imel Ravnik znanje s pričo, tega drž. pravdnik ne taji, a če je Ravnikova žena bila nanjo ljubosumna, tega priča ne bo povedati mogla. Pa tudi njena izpoved se ne prebere, ker je z Ravnikom v sorodu. Zagovornik si je pridržal ničnost.

Priča Anton Pogačnik
izpove, da mu je bil Žvan za vino dolžan 453 gld. V nedeljo, dne 8. oktobra se je oglašil Žvan v Podnartu, da bi to svoto plačal. Moral jo je torej pri sebi imeti, ker priče ni bilo doma. Ravnika pozna priča že kaci pet let.

Priča Alojzij Taškar,
portir na južnem kolodvoru, pove, da je prišel Ravnik dne 29. septembra v čakalnico. Ravnik je šel s Taškarkom v restavracijo in ga prosil, naj spiše zanj brzjavko v Lesce, češ, da ne zna pisati. Ravnik se je peljal v Trst, a rekel je priči: „Ne povejte, če bi vas kdo vprašal, da sem šel v Trst, ampak recite, da sem šel na Gorenjsko.“

Predsednik: „Vidite Ravnik, da se niste bali na Gorenjsko iti.“

Ravnik pravi, da je tisti dan šel z Žvanom od doma in da je tedaj smel iti na Gorenjsko, ker je žena vedela za to.

Priča Jože Bizovičar
je prišel v Ravnikovo gostilno. Ravnik ga je silil, da je šel priča z njim v klet. Tam je videl nekaj kišt butelj. Ravnik je segel v denar in pokazal precej papirnatega denarja, reki: „Znat' se mora.“ Ravnik je bil nekoliko vinjen.

Ravnik pravi, da je prej denar imel pri sebi radi šrange. Če bi imel Žvanov denar, ne bi ga pokazal.

Votant Polec: „Kaj ste hoteli reči s tem „znat' se mora?““

Zagovornik dr. Furlan: „Ali je bil Ravnik tako pijan, da ni vedel, kaj dela?“

Priča pravi, da tega ni porajtal, pijan pa da je bil Ravnik.

Priča Alojzij Rasberger
pove, da je našel meseca marca v hiši na Dolenjski cesti št. 4 pod streho Ravnika. Ko je priča, čuvši neki šum, prišel pod streho, se je Ravnik najprej skril, potem pa se sključen zaletel v pričo. Rasberger je Ravnika prijel za vrat. Ravnik mu je izbil svetilko iz rok in mu rekel: „Pusti me, če ne te bom.“ Rasberger je Ravnika premagal in ga pripeljal na cesto.

Ravnik pravi, da je iskal natakario Nežo Mirt, da pa priča več pravi, kakor je res, ker je jezen nanj radi Borštнице.

Priča pove, da Ravnik tedaj še Borštнице poznal ni. Pravi Ravniku, vi ste mi rekli, da mi boste že posvetili, da ste takih že tavžent pri oknu vrgli, kakor sem jaz. Kaj mislite, da meni tudi kri z nosa teče kakor vam?

Priča Neža Mirt
taji najprej, da bi bil Ravnik zahajal za njo, potem pa to le prizna. Pil je cel popoldan, pa je ni poklical pit. Vprašal jo je, kje leži, a priča pravi, da ni nič rekla. Dvakrat je za pričo prišel na njen dom na Igu, Ravnik ji je obljubil, da jo bo vzel. Ko je prišel Ravnik na Ig, se ga je priča „kar tako“ vstrašila.

Votant Polec: „Ali vam je kdaj kaj šenkalo?“

Priča: „Ne, saj sem imela „svojega fanta.““

Priča Marija Zamejc
je hotela s svojim fantom iti v Ameriko pa je prišla le do Jesenic. Njen spremljevalec je šel naprej, ona pa je se vrnila. Pri Koslerju je priča videla Ravnika in z njim spregovorila nekaj besed. Po odhodu Ravnika je prišel neki postrešček ponjo, naj gre k Fantiniju. Tam jo je čakal Ravnik, ponujal jej službo v Trstu in v Kamniku in jej prigovarjal, naj gre z njim peš pod Rožnik, češ, da je tam njen fant, ki ni šel v Ameriko. Priča se je peljala pod Rožnik, Ravnik je prišel za njo in hotel fujakerja nazaj poslati, a priča ni pustila, nego se odpeljala. Ravnik je vedel, da je imela priča blizu 200 gld. pri sebi. To mu je povedala natakario pri Koslerju.

Ravnik se opravičuje, da ljubimca priče ni poznal, da je pričo zvalil pod Rožnik, da bi k nji priskočil.

V preiskavi je bil dejal, da je mislil, da dobi pod Rožnikom necega fanta, ki mu je dolžan 30 gld.

Priča Tomaž Rekar
pove, da je Ravnik poslal po Franciško Zamejc. Priča pravi, da je Ravnik rekel, da ima od Zamejčeve dobiti 38 gl., in da je rekel potem priči, da že ima ta denar ter se potrkal na prsa.

Priča Anton Štebi
je peljal Franciško Zamejc pod Rožnik. Ravnik se je po vsi sili hotel z Zamejčovo peljati na Rožnik, a dekle ni pustilo. V tem ko sta sedela v krčmi, je prišla natakario, naj gre priča v salon. Priča je prišel, a Ravnik je skočil pri oknu in bežal. Ravnik je prišel pozneje nazaj in nagovarjal pričo Zamejc naj pošlje fujakerja domov, in naj gre z njim čez hrib. Priča je dekle svarila, češ, naj se varuje Ravnika ter se potem z njo peljal v mesto.

Ravnik pravi, da sam ne ve, zakaj je skočil pri oknu, ko je pričo sam klical v salon.

Priča Valentin Preširn
je v Ravnikovi gostilni vprašal za Žvana in Ravnika in žena Ravnikova mu je povedala, da sta se peljala na Gorenjsko.

Predsednik: „To je bilo takrat, ko je bil Ravnik v Trstu. Žvana takrat še v Ljubljani ni bilo.“

Sodišče je potem odklonilo predlog za govornika glede zaslišanja Alojzije Žvanove, češ, da se morajo zaslišati zvedenci, če je umobolna. Pač pa je sodišče sklenilo, da se Alojzija Žvan ne zapriseže takoj.

Zagovornik dr. Furlan si pridrži ničnostno pritožbo.

Priča Alojzija Žvan,
vdova umorjenega Žvana pozna Ravnika odkar je bila pri Bobenčku. Ravnik je prišel večkrat k Bobenčku. Žvan pa ga je poznal še kot mladega fanta. Priča je dala svojemu možu pooblastilo, da njeno hišo v Kamniku proda. Žvan je hišo prodal dosti ceneje kakor bi bil smel. Govorilo se je, da sta Žvana Ravnik in Sitar nagovarjala, naj hišo proda. Žvan se je pritožil, da ga je Ravnik zadržal v Kamniku, pa ni hotel povedati, za koliko je hišo prodal. Tisti dan ko se je Žvan peljal v Ljubljano, pokazal je ženi nekaj stotakov ter dejal, da gre v Podnart dolg plačat in v Ljubljano na semenj. Imel je denarja precej mnogo, čez 450 gld. Imel je tudi denar, ki ga je dobil za hišo v Kamniku, torej čez 800 gld. Hranil je denar v veliki mesarski denarnici.

Priča zahteva, da jej morilec vrne denar in poskrbi za otroke.

Na to se je vsled sklepa sodišča priča zaprisegla. Zasliševanje priči je bilo s tem končano.

Izvidi in poročila.
Prečitali so se potem izvidi zvedencev zdravnikov in kemikov. Žvan je bil udarjen na levo sence. Isti dan kakor Žvan je bil preiskan tudi Ravnik. Konstatiralo se je, da je imel na roki in na nogi neke praske.

Zvedenec dr. Jelovšek
je izjavil, da je bil Žvan udarjen s topim orodjem večkrat na sence in tudi na usta. Ranjenec je bil na desni strani mostu ubit in vlečen v vodo. Utonil Žvan ni, ker je bil že prej mrtev. Sledovi kake brambe se niso našli, torej je bil ubit kar hkrati in sicer od desne strani. Orodje je bilo ali okroglo kladivo ali kaka krogla, ker koža ni bila prebita. Morilec je moral dotični instrument seboj imeti, ker tako okroglih kamnov ni dobiti in morilec je bržčas vedel, da je pri sencah človek občuten. Sanitetni vojak ve to dobro.

Na vprašanje predsednikovo izjavi izvedenec, da se nikdar ne delajo na rokah obkladki če kdo iz nosa krvavi.

Na vprašanje zagovornika dr. Furlana pravi izvedenec, da to vsakdo ve, da je človeka na sencih najprej ubiti, a na vprašanje vot. Wengerja izjavi, da se morajo poznati sledovi, če kdo tako pade, da mu iz nosa kri teče.

Izvedenec dr. Schuster
je izjavil, da je Žvan umrl vsled udarca na desno sence in da je bil na usta udarjen šele potem, ko je bil Žvan že mrtev, ker je kot mrtev imel izbit zob v ustih. Ubit je bil z okroglo stvarjo. Kri se mu je vliila v možgane. Udarjen je bil z veliko silo.

Če kdo na tla pade, tako da mu teče kri, potem si mora tudi nos poškodovati, a na roko si v tem slučaju nihče ne deva obkladkov.

Žvan je bil udarjen od strani in vselej na eno in isto mesto.

Ravnik pravi, da je močil vrat, sence in roke, namreč vse glavne žile. Rekel je, da bi se bil na nos vdaril, če bi bil imel zvezane roke, a če se ima roke proste...

Predsednik: „Potem se na nos ne pade.“

Izvidi in spisi.
Pri preiskavi se je našla nekoliko s krvjo zamazana srajca, tudi na telovniku in na suknji so se našli sumljivi sledovi. Vsi ti krvni znaki so se kemično preiskali in se je dokazalo, da so dotični sledovi nastali od človeške krvi.

Izvedenec - kemika.
Izvedenec prof. Belar in dr. Kramer sta konstatirala, da so sledovi, ki so se našli, od človeške krvi, namreč sledovi, na desni manšeti in na notranji strani žepa.

Ravnik izjavi, da, če je bila kri na obleki in na srajci, je bila iz Kamnika, češ, saj sem imel dva dni časa, da bi bil srajco in obleko uničil.

Predsednik: „Vi še mislite niste, da bo na Vas sum padel!“

Ravnik: „Zakaj ne?“

Zagovornik dr. Furlan vp aša, če je zvedenec konstatiral, da je bila manšeta z milom umita, kar je zvedenec zanikal.

Glasovi o Ravniku.
Ljubljanski magistrat je o Ravniku sporočil, da je na glasu, da se lovi za ženskami, iz blejskega okraja pa se je sporočilo, da je Ravnik tam na jako slabem glasu.

Po prečitaniu teh izjav je predsednik zaključil dokazno postopanje in pretrgal obravnavo, ki se je nadaljevala ob štirih popoldne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. decembra

— **Kardinal Missia.** Včeraj ob 11. uri dopoldne je bil v Rimu javen konsistorij, v katerem je papež izročil kardinalska klobuka 19. julija t. m. imenovanima kardinaloma Franciji Navi in Missii, goriškemu nadškofu.

— **Slovensko gledališče.** Zanimanje za operne predstave „Prodana nevesta“ in „Faust“, v katerih nastopi odlični gost, c. kr. dvorni operni pevec gospod Fran Pacál z Dunaja (prvikrat v soboto, 16. t. m. in drugikrat v torek, dne 19. t. m.) je zelo veliko, tembolj ker so bili slučajni, da so na slovenskem odru umetniki velikih gledališč gostovali, zelo redki. Te norist, gospod Pacál je ljubljanskemu občinstvu deloma kot pevec že znan z lanskega koncerta Glasbene Maticice, ko je tenorjevo ulogo v Mozartovem „Requiem-u“ koncert v spomin cesarice Elizabete izburno izvedel in ostal od tedaj glasbenim krogom ljubljanskim v najboljšem spominu. Na dunajski operi pospeva se gospoda Pacála mladi, sveži in velesimpatični tenor v zadnjih dveh letih do vedno večjih uspehov. Občinstvo z dežele, katero se hoče teh opernih predstav udeležiti, opozarjamo, da naj se pravočasno pismeno, eventualno telegrafnim potom obrne za vstopnice na g. Šešarka, da se ne bo prigodilo več tako, kakor se je že parkrat letos, da ohiskovalci od daleč zvečer pri blagajni niso dobili več vstopnic, ker je bilo gledališče razprodano. Abonentom se naznanja, da se abonement za ti dve predstavi ne suspendira in se tudi od njih ne bodo zahtevala doplačila, tako da dnevi abonementa nepretrgano teko. Znižane vstopnice pa za ti dve predstavi niso veljavne.

— **„Rokovnjači“** so tudi pri sinočnji predstavi dosegli lep vspeh. Gledališče je bilo dobro obiskano. Ocenimo morali odložiti za prihodnjico.

— **CXIX. odborova seja „Slovenske Maticice“** bo v Ljubljani dne 18. decembra t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedstva. 2. Potrditev zapisnikov o 118. odborovi seji in o XXXV. (izrednem) občnem zboru. 3. Poročilo knjižnega odseka o letošnjih knjigah in o knjigah za prihodnj. leto. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Posameznosti.

— **Klerikalna doslednost.** Piše se nam: Pred par dnevi me je privedla pot v Št. Vid pri Ljubljani. Sedé v gostilni, sledil sem pogovoru dveh obrtnikov, ki sta vedno udrihala po sedanjih šentviških razmerah. Iz vsega pogovora sem posnel

sledeče: Tamošnji g. nadučitelj Žirovnik je odpovedal župniku orglarijo in cerkveno petje radi znanih razmer, ki so nastale vsled kaplanove skrivne agitacije proti odboru naše kmetijske družbe. Kaka dva meseca po tej odpovedi, oziroma mesec dni pred potekom obroka pa je odgovoril župnik na to odpoved s protiodpovedjo nekako takole: „Ker se razlegajo pri odprtih šolskih oknih (kjer je imel g. Žirovnik s pevci svoje vaje v šoli) po vasi zaljubljene, fantovske pesmi, sem primoran Vam odpovedati orglarijo in cerkveno petje takoj.“ Nekaj časa pred to protiodpovedjo je pa župnik tudi pridigoval svojim ovčicam, zlasti pa onim dekletom, ki so vpisane v Marijino družbo, naj nikari ne pojo narodnih pesmi, ker so preveč pregrešljive, pohujšljive itd. Najbolj je ta odpoved ugajala predsednici Marijine družbe, ki je imenujejo menda „Kautmanova Johana“. Rekla je baje: „No sedaj so jim pa gospod vendar dosti razumeti dali, da vsaj ne bodo več hodile pet k Žirovniku, katera bo pa še hodila, sem pa jaz zato, da bo izključena iz naše družbe.“ — Kmalu potem pa se je vršila v domu kat. rok. pomočnikov veselica šentviške požarne brambe, pri kateri so se pele pod vodstvom novega organista ravno one peklenke, narodne pesmi kakor: Škrjanček, Luna sije i dr. radi katerih je poslal župnik g. Žirovniku protiodpoved in pa radi katerih je tako strastno pridigoval v cerkvi svojim devicam. In glej, kako so ugajale sedaj, ko so bile pete na katoliški podlagi, župniku in kaplanu? Na vso moč sta ploskala prostemu zboru in nič, prav nič nista našla na njih pohujšljivega. Da, ugajale so te pesmi župniku celo tako dobro, da je precej par dni po veselici v cerkvi oznanil fantom in dekletom, da bo novi organist poučeval petje in naj se le pridno in v obilem številu vpišejo, ker se ne bode poučevalo le cerkveno petje, marveč pele se bodo tudi narodne pesmi. No in res, nekaj kimovcev in kimovk se je vpisalo k organistu, kakih 30 neustrašenih pevk in pevcev pa je ostalo g. Žirovniku zvestih. — In tako so tudi v Št. Vidu napredovali, imajo sedaj toraj dva pevska zbora in sicer klerikalnega, kateremu pravi vodja ni organist, marveč klerikalni gostilničar Frnad in pa starega g. Žirovnikovega, ki bo brez dvoma pod njegovim občespoštovanjem, spretnim vodjo ostal na vrhuncu. — Zadovoljen, da sem zopet dobil novih dokazov o strasti, nedoslednosti in zlobnosti teh blaženih klerikalcev, sem plačal in odšel svojo pot dalje.

— **Občni zbor „Narodne čitalnice v Kranju“** se bode vršil v soboto, dne 16. decembra t. l., ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih po običajnem dnevnem redu.

— **Pevskega društva „Ljubljane“** redni občni zbor, kateri bo v nedeljo, dne 17. t. m. v posebni sobi restavracije „Narodnega doma“ spodaj na desno ob 2. uri popoldne, vrši se po naslednjem vsporodu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo revizorjev. 6. Volitev odbora. 7. Raznoročje. Na mnogobrojno udeležbo od strani izvršujočih kakor tudi p. n. podpornih članov najuljudneje vabi odbor.

— **Povodom izrednega pomnoženega poštnega prometa v božičnem času** se bodo od 21. do 24. t. m. podaljšale uradne ure pri tukajšnji predaji pošiljatev vozne pošte, in sicer tako, da se bodo od 8. ure jutraj do 7. ure zvečer brez presledka vsprejemale pošiljlatve. Občinstvo se zaradi tega z ozirom na lastni prid, kakor tudi na to, da pošti omogoči njeno težavno nalogo laže in ugodnejše rešiti, nujno povablja, da kolikor mogoče že v dopoldanskih urah ali vsaj kmalu popoldne pošiljlatve na pošto prinese, ako želi, da se takoj isti dan odpošljejo. Da gredo poštni manipulacije hitreje in lažje od rok, se priporoča, zavoje obsegu, teži in daljavi pota, kate-rega imajo narediti, primerno trdno in trpežno narediti in natančno in razločno nasloviti. Naslov sam naj se zapiše naravnost na papir, platno ali v kar je blago zavito; če bi pa to ne bilo mogoče, naj se naslov na pošiljatev prišije ali pa tako prilepi, da se cel naslovni listek dobro in trdno drži, nikakor pa ne zadostuje, naslov samo s pečatnim voskom napečatiti. Zelo se priporoča, tudi v pošiljatev pridetiti še

drugi taki naslov, ker je potem, ako se jo odpre, pošti mogoče, dostaviti jo tudi, če bi se zunanji naslov zgubil ali pa tako zbrisal, da ga ni mogoče več brati. Želeti je tudi, da stranke spremnice pravilno napišejo in vsebino natanko naznanijo, da se jim ne delajo ovire pri predaji. Da bode mogoče dohajajoče pošiljke hitreje dostavljati, se posamezne stranke kar najuljudneje prosijo, dostavljalca poštne pošiljke kolikor mogoče hitro in nemudno odpraviti, t. j. hitro podpisati oddajne listke in poravnati poštne pristojbine, kajti vsako, tudi najmanjše zadrževanje zavira občutno ves promet.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** priredi dne 27. t. m. zabavni večer na čast z dežele došlim tovarišem-udeležencem občnega zbora deželnega učiteljskega društva. Vspored tega večera bode zanimiv, zato bode skrbel izvoljeni zabavni odsek. Za sedaj le toliko naznanjamo, da bode g. Stiasni predaval o svojem potovanju po Rusiji.

— „**Matica Hrvatska**“ bo svoj letošnji dragoceni književni dar v kratkem jela razpošiljati. Čas za vpisovanje poteka. Okrog novega leta bodo — kakor je list pred nedavnim omenjal — člani imeli krasne knjige že v rokah. Kdor res čista bratsko slovensko književnost ter išče razvedrila v knjigi, naj ne zamudi lepe prilike! — da se je vpisal, se gotovo ne bode kesal. Slovenci, bratje! pokažimo z obilnim pristopom med „Matičine“ člene, da ne rišemo svojih simpatij do bratov Hrvatov samo z jezikom, da marveč sočustvujemo z njimi tudi dejansko! Ljubljana, Novo mesto, Kranj, Postojna, Šmartno pri Litiji, imajo že svoje poverjenike, ki bodo storili tudi letos svojo dolžnost; a vzdrami naj se tudi inteligenca drugih slovenskih mest in trgov! Tudi Idrija, Škofja Loka, Kamnik, Radovljica, Vrhnika naj s primernim, častnim številom pomnože trumo slovenskih členov-prinosnikov! To bi bilo bratom Hrvatom samim v spodbudo. Matičar.

— **Vabilo k občnemu zboru lesne zadrage**, kateri se bo vršil dne 17. t. m. ob 9. uri dopoldan v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Ker je stvar jako zanimiva, vabi k obilni udeležbi začasni odbor.

— **Agent Silvio Nodari** — „**La Ligure Americana**“. Znani agent za izseljevanje v Ameriko Silvio Nodari v Vidnu na Laškem, kateri je marsikaterega lahkovernega Slovence zapeljal, da se je njemu zapopal in se peljal Bog ve kam v Ameriko, je premenil svojo firmo. Nič več Silvio Nodari — marveč „**La Ligure Americana**“. To je nova firma in bode vabila. Stara firma — Silvio Nodari — je bila na slabem glasu, in ni privabila več toliko izseljencev, ker so ti sporočili svojim domačinom, kako so bili goljufani in prevrženi. Sedaj razpošilja „**La Ligure Americana**“ taka pisma in listke po Kranjskem, kakor jih je popred razpošiljal Silvio Nodari. Brez dvoma se bodejo spet dobili ljudje, ki bodejo tem pismom verjeli in se dali preslepiti, sosebno taki, ki so še podvrženi vojaški dolžnosti, ker se njim v pismih pravi, da ni treba potnega lista (posa). „**La Ligure Americana**“ je parobrodna družba, v kateri imata prvo besedo brata Nodari, in je torej povsem umevno, da bode ta družba ravno tako postopala, kakor je popred agentura Silvio Nodari. Vožnja s parobrodi te družbe pa nikakor ni cena. Vsa vožnja stane 108 do 128 gld., kakor se ravno kdo hoče z dobrimi ali s slabimi parobrodi voziti. Vpoštevati je še, da stane toliko vožnja iz Vidma, in da je treba še vračunati vožnjo do Vidma, ki znaša tudi par goldinarjev. Kdor hoče iti v Ameriko, se torej svari pred agentom Silvijem Nodarjem in pred družbo „**La Ligure Americana**“. Vsak naj se raje obrne do zastopnikov parobrodnih družb v Ljubljani. Kolikor je nam znano, je najcenejša vožnja pri družbi „**Red-Star-Line**“, ki stane h najvišjemu 92 gld. iz Ljubljane do New-Yorka. Ta družba ima svojega zastopnika v Ljubljani, Kolodvorske ulice in je v Avstriji koncesionirana.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani**. Meseca novembra pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Rudolf Gübel, Tržaška cesta št. 14, stavbno podjetništvo; Franc Selicon, Francovo nabrežje št. 9, trgovino s špecerijskim blagom; Ivan Rant, sv. Florijana ulice št. 29, pekarski obrt; Martin Klemenčič, baraka v Vodmatu, branjarji;

Josip Globelnik, Kolodvorske ulice št. 28, krojaški obrt; Helena Koman, Kongresni trg, malo trgovino z galanterijskim blagom; Ivan Crnković, Dvorni trg št. 3, trgovino z vinom in živili; Barbara Kopač, Komenskega ulice št. 14, prodajo klobas; Jakob Taučar, Valvazorjev trg, prodajo in pečenje kostanja; Frančiška Pajsar, Mestni trg, prodajo živil, sveč in igrač; Ivana Skubič, sv. Petra cesta št. 77, žensko krojaštvo; Ivan Urbančič, Dolenjska cesta št. 6, podkovno kovaštvo; Jože Umek, Stari trg, št. 10, izdelovanje bičevnikov; Marija Šerik, Mestni trg, prodajo živil; Josip Cizerle, Križevniške ulice št. 7, sejmarstvo z devočijonalijami; Karol Schaffelner, izdelovanje pilj. — Odpovedali oziroma fakično opustili pa so obrt: Marija Kuga, Martinova cesta št. 102, branjarji; Marija Drašček, Bohoričeve ulice št. 9, trgovino z lesom; Marija Premelič, Gradišče št. 4, žensko krojaštvo; Ana Stejskal, Špitalske ulice št. 9, branjarji; Barbara Hribar, Poljanska cesta št. 31, prodajo loncev. — V zakup so vzeli A vguštin Eder, Kongresni trg št. 1, gostilničarski in krčmarski obrt kazinskega društva; Ivan Vospernik, Gosposke ulice št. 3, gostilničarski in krčmarski obrt Blaža Haffnerja; Katarina Bizjak, Bohoričeve ulice št. 11, gostilničarski in krčmarski obrt Ivana Malina; Ivan Filipič, Prešernove ulice št. 52, gostilničarski in krčmarski obrt Ivane Borštnik. — Kot namestniki v izvrševanju gostilničarskega obrta so bili odobreni in sicer: Andrej Lesjak, Poljanska cesta št. 60, kot namestnik Elije Predoviča; Ivana Majcen, Poljanska cesta št. 50, kot namestnica Ane Cuzak; Marija Koder, Ambrožev trg št. 7, kot namestnica Amalije Predovič.

— **Mestna hranilnica v Radovljici**. V mesecu novembru je 142 strank uložilo 20.577 gold. 30 kr. 121 strank vzdignilo 14.191 gld. 44 kr. 32 strankam se je izplačalo posojil 17.760 gold., denarni promet 126.303 gld. 91 kr.

— **Poskušen ulom v Kolodvorskih ulicah**. Kakor smo poročali, sta v noči od 11. na 12. t. m. skušala dva postopača ulomiti v prodajalnico Valentina Sitarja v Kolodvorskih ulicah. Postopača sta bila prepodena in sta zbežala, toda policija je brzojavila za njima na vse strani in danes smo zvedeli, da sta postopača bila po logaški žandarmeriji prijeta in da se že nahajata v zaporu. Navedena sta Anton Perko, 29 let star, delavec iz Trsta, pristojen v Zagorje, in Cezare Magozin, 21 let star, mizarski pomočnik iz Trsta, pristojen v Bettino v okraju sebeniškem.

— **Božjast je vrgla danes dopoludne na Vodniškem trgu zasebnico Ano Reharjevo**, stanujočo v Študentovskih ulicah št. 5. Dva policijska stražnika in dva delavca sta jo prenesla v stanovanje, kjer se je kmalu zavedla.

— **Dršališče na „Kernu“** se otvori prihodnji teden.

— **Zdravstveno stanje v kranjskem okraju**. Ošpice so dobile v okraju Kranj uprav epidemičen značaj; bolezen prehaja iz kraja v kraj ter so se pojavile doslej v Predosljih, Škofji Loki in Trzinu, pri sv. Ani in v Straziščah. V St. Jurju, pri St. Joštu in v Vogljah so že ponehale. Vročinska bolezen pa se je pojavila v Kališčah in v Kropi. Tudi za trahomom je obolelo več ljudi v raznih vaseh.

* **Deželni glavar in poslanec Ebenhoch — dramatik**. V deželnem gledališču v Lincu so igrali 11. t. m. socialno sliko v treh dejanjih „**Nerešena vprašanja**“, spisal dr. Ebenhoch. Igra je dosegla lep uspeh ter jo listi hvalijo radi svoje tendence, rešiti konflikt med delodajalci in delavci. Ta igra se je igrala tudi v Gmundenu z odobravanjem.

* **Vstaja v semenišču**. V bogoslovskem semenišču v Prizrendu so se dvignili teologi proti metropolitu Dioniziju. Ker jih je hotel metropolit ugnati s policijo, so bogoslovci zbežali k ruskemu konzulu v Skoplje. Metropolit je hotel več bogoslovcev zapoditi iz semenišča, a temu so se tovariši uprli. Kako se ta bogoslovska vstaja konča, še ni gotovo.

* **Smrt rudokopov**. Največji trpini med delavci so pač rudokopi. Ne le da imajo sila težko delo, da morajo prebiti dolge ure pod zemljo v slabem zraku, da jim grozi smrt vsak hip, ako se podero stebri itd., nevarni so tudi plini, ki jih mo-

rejo zadušiti ali pa povzročajo eksplozije. V Carbonadu v Severni Ameriki je bila te dni v rudniku taka eksplozija, ki je v tednem hipu ubila 30 delavcev, očetov in sinov, ki morajo skrbeti za rodbine. Nesreča je zadela ne le ubite, nego tudi njihove otroke in stariše, ki so ostali v bedi brez rednikov.

* **Salonski vagoni ameriških milijonarjev**. V Ameriki je navada, da imajo bogataši svoje privatne salonske vozove, kateri so z vsem komfortom opremljeni. Neka Mrs. Anson Phelps Stokes potuje često s kakimi dvajsetimi do tridesetimi gosti po več tednov v takih privatnih vagonih, v katerih so cele čitalnice, boudoirji, krasne spalnice itd. Neka druga gostoljubna dama se je odpeljala nedavno z veliko družbo v centralno Ameriko. Najkрасnejši salonski voz ima neki John Sloane. Mladi Max Vanderbilt ima svoj vagon opremljen v slogu Ludovika XV. Nad vse luksuriozen je boudoir njegove soproge in pa skupna spalnica.

Književnost

— „**Popotnik**“. Štev. 23. Vsebina: I. Slovenskemu in istro-hrvaškemu učitelstvu. — II. Šolska Matica. — III. O narodnem gospodarstvu. (Vek. Kukovec. — IV. Slovestvo. (Novosti). — V. Društveni vestnik. — VI. Listek. (Lažnik). — VII. Dopisi in razne stvari. — VIII. Natečaji in inserati.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 15. decembra. Pri začetku razprave o zakonu glede razdelitve užitnin je predlagal posl. dr. Stranjsky, naj se začne takoj generalna debata. Njegov predlog so podpirali poslanci Kaftan, Janda in Fořt. Pomagač vseh vlad, posl. Rutowski pa je govoril proti temu predlogu. Seja se je nato za četrte ure prekinila. Nato je predlagal posl. Dipauli, da naj se govori pri § 1. zakona o vsej predlogi. Čehi so glasovali proti temu predlogu, ki pa je bil sprejet. Potem je govoril posl. Lecher proti sprejetju zakona, kar je zbudilo zlasti pri posl. Stürghu veliko razburjenje. Seja se je do 3. ure popoldne odgodila. Danes mislita govoriti še posl. Berner in Kaftan. Seje se je udeležil tudi grof Clary.

Dunaj 15. decembra. Včeraj je bil grof Clary v jedno uro trajajoči privatni avdienci pri cesarju.

Dunaj 15. decembra. Položaj se smatra na desni za vlado tako neugoden, da se Clary niti do Božiča ne more vzdržati, dasi delujejo razne zakulisne moči z vsemi sredstvi na to, da se reši njegov kabinet.

Dunaj 15. decembra. Levičarski listi poročajo, da bodo stavili Nemci pri prihodnji seji proračunskega odseka predlog, da naj odsekov predsednik posl. Začek odstopi. Tak predlog je nedopusten.

Dunaj 15. decembra. Govori se, da v jugoslovanskem klubu glede državnih potrebščin ni popolnega soglasja.

Dunaj 15. decembra. Vest „Gr. Tagblatt“, da hoče rešiti vlada zakon glede užitnin s § 14., ni resnična.

Dunaj 15. decembra. Nagodbeni odsek se je sešel danes ob polu 1. uri. Čehi so znali s samimi formalnostmi zavleči sejo za poldrugo uro. Referentom v kvotnem vprašanju ni dobil pri prvem glasovanju nihče dovolj glasov; pri drugem glasovanju pa je dobil posl. Menger 21 glasov. 19 glasovnic je bilo praznih.

Praga 15. decembra. Vsi sodniki lajki v trgovskih zadevah po vsem Češkem so odložili svoje mandate in izdali skupen protest proti preklicu jezikovnih naredeb.

Bruselj 15. dec. Methuen je bil povsem poražen; izgubil je okoli 1100 mož in dve tretjini svojih častnikov. Kimberley je izgubljen in se mora vsak čas podati.

London 15. decembra. Znova se javlja, da se je White v Ladysmithu udal, a vest še ni potrjena. Poroča pa se tudi, da je White poskusil pregnati oblegajoče Bure. Kakšen uspeh je imel pri tem, ni znano.

London 15. decembra. Generalu Gatacreju se bliža več tisoč Burov in so Angleži v obupnem položaju.

London 15. decembra. Najrazširjenější londonski večerni list zahteva, naj pošlje vlada še 100.000 mož v Afriko, „**Westminster Gazette**“ pa svetuje, naj ukaže vlada Methuenu umakniti se ter prepustiti mesto Kimberley in v njem obleganega Rhodesa Burom.

Poziv.

Ker se je na vabilo popisanega učiteljskega društva v „**Učiteljskem Tovarišu**“ z dne 20. novembra t. l., št. 33, odzvalo le 41 šolskih voditeljev, se pozivljajo najuljudneje še ostala šolska voditeljstva v razrednic, da izvolijo v interesu tamošnjega učiteljstva do 20. t. m. poslati poročila o stanarinskih razmerah gosp. tajnika Ivanu Šegi v Dol. Logatci.

Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega v Planini, 14. decembra 1899.

Predsednik:
Josip Bénédek.

Darila.

Uredništvu našega listasa poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa Leopolda Bergant 4 K, nabrala pri zabavnem večeru strelskega kluba „**Miramar**“ v gostilni pri Virantu v Ljubljani. — Gpdč. Mici 2 K, kot kazni „**drznih tatov**“. — Skupaj 6 K. — Živeli darovalci!

Za Prešernov spomenik: G. Franc Werli v Cirknici 20 K, nabrane v veseli družbi v Kažetu od neimenovanih rodoljubov. — V „**Knutovi**“ gostilni na Selu darovala g. Lozar 1 K, in g. Jeglič 1 K. — Skupaj 22 K. — Živeli vsi darovalci!

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20—50)
deželni lekarni „**pri Mariji Pomagaj**“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 38. Dr. pr. 976.

V soboto, dne 16. decembra 1899.

C. kr. dvorni operni pevec Fran Pacál z Dunaja kot gost.

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina. Uglasbil B. Smetana. Kapelnik g. Hilarij Benišek. Režiser g. Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava v torek, dne 16. decembra: C. kr. dvorni operni pevec, tenorist, gospod Fran Pacál z Dunaja nastopi drugikrat kot gost v naslovni uloži Charles Gounodove opere „**Faust**“.

Umrli so v Ljubljani:

V hiralnici:
Dne 12. decembra: Marija Pavlin, gostija, 82 let, ostarelost.

V deželni bolnici:
Dne 11. decembra: Ivan Cerar, gostič, 83 let, ostarelost.

Dne 12. decembra: Jakob Martinčič, dninar, 50 let, rak.

Dne 13. decembra: Neža Kapler, zdravnikova vdova, 44 let, rak.

Meteorološko poročilo.

Všina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Dec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetovi	Nebo	Padavina v 24 urah
14.	9. zvečer	723.3	- 87	sl. svzhod	sueg	mm
15.	7. zjutraj	721.2	- 53	sl. jzhod	halje pleno	14.7
	2. popol.	721.4	- 21	sl. svzhod	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura -10.9°, normale: -15.9°.

Dunajska borza

dne 15. decembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	98	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	98		35	
Avstrijska zlata renta	115		80	
Avstrijska krona renta 4%	98		95	
Ogerska zlata renta 4%	115		85	
Ogerska krona renta 4%	94		90	
Avstro-ogerske bančne denarice	908		—	
Kreditne denarice	375		10	
London vista	121		10	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59		02 1/2	
20 mark	11		80	
30 frankov	9		61 1/2	
Italijanski bankovci	44		95	
C. kr. cekini	5		70	

Vse vrednostne papirje preiskrjuje **BANKA MAKS VERSEO**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je v petek, dne 15. decembra ob 2¹/₄ uri zjutraj v Mariboru preminola naša preljubljena mati, oziroma tašca in stara mati, blagorodna gospa

Ivana Skale roj. Golob

po kratki, a mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 67. letu svoje starosti.

Zemski ostanki predrage rajke pripeljejo se v Ljubljano, kjer se bodo v soboto, dne 16. t. m., ob polu 4. uri popoldne na južnem kolodvoru blagoslovili in potem prepeljali na pokopališče k sv. Krištofu k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi sv. Petra.

Preljubljeno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 15. decembra 1899.

Pavi Skale, Otmar Skale sinova. — Franja Verhune roj. Skale, Ivana Pokorn roj. Skale hčeri. — Anton Verhune, Ignacij Pokorn zeta. — Lojzika Skale roj. Mayr, Marija Skale roj. Druškovič sinahi. — Unukinje in unuki.

Pretužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš presrečno ljubljeni, nepozabni soprog, oče in zet, gospod

Edvard Cerjak

posestnik in občinski tajnik

danes ob 5. uri popoldne, po dolgem, mučnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 34. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo prerano nam umrlega bode v petek, dne 15. decembra 1899, ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti na pokopališče sv. Janeza prenešeno, kjer se položi k večnemu pokopu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi Matere Božje.

Prosi se za tiho sožalje! (2245)

Cerknica, dne 13. decembra 1899.

Evgenija Cerjak, soproga.

Ženka Cerjak, hčerka. Ivan Milavec, tast.

Josip in Marta Globočnik javljata vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da je Bog vse-mogočni včeraj, 13. decembra, ob 5. uri popoldne poklical k Sebi njuno iskreno ljubljeno in jedino hčerko (2246)

Hedvigo.

Nepozabnega ljubljence zemski ostanki pokopljejo se v petek ob 3. uri popoldne.

Železniki, dne 14. decembra 1899.

(Brez družega obvestila.)

Lekarna Piccoli v Ljubljani priporoča

svetli, medicinalno-parni jetrni tran najboljše znamke

ki naj se ne zamenjuje s slabodišečimi, zoperni okus imajočimi kmetijskimi trani, ker se je vsled obilnega lova ugodno moglo nakupiti, po naslednjih izdatno znižanih cenah: Steklenica z okoli 1/2 kilo vsebine 40 kr., 10 steklenic 3 gld. 50 kr. Pošilja se proti poštnemu povzetju. (2121-4)

Resna

ženitna ponudba.

Usnjaj, 35 let star, s 6000 gld. premoženja, v prijaznem trgu, želi se poročiti z 20 do 30 let staro gospodično, ki ima 3—5000 gld. premoženja.

Ponudbe s slikami, katere se po novem letu vrnejo, naj se pošljejo do 1. januarja 1900 pod naslovom: št. 13 poste restante Šent Vid pri Zatičini. (2239-2)

Slovenski stenograf

se sprejme z novim letom v pisarno.

Plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravništvo tega lista. (2220-3)

V restavraciji „Lloyd“

se dobé domače jetrne in krvave klobase. (2244)

4 lepe konje

ima na prodaj (2232-2)

J. Kajfež, Novoselo pri Kočevju.

Prodajalna s skladiščem

na Valvazorjevem trgu št. 5 (nekdanja Lokarjeva hiša)

odda se takoj v najem.

Pojasnila se izvedó pri gosp. Filipu Supančiču, Rimska ceste št. 16. (2235-2)

Hišne gospodinje!

Kupujte kot priklado

k Božičnemu darilu jeden ali več kartonov s pristnim

Doering-ovim

milom

— S SOVO. —

Kupite dobro in napravite veselje!

Krasni kartoni s 3 kosi mila se dobivajo povsod brez povišanja cene.

Generalno zastopstvo: A. Motsch & Comp., Dunaj, I., Lugeck 3.

Prodaja na debelo v Ljubljani: Anton Krisper, Vaso Petričič, Avgust Auer. (2202)

Soboto, 16. decembra

se začne

božična prodaja

samo lepega in solidnega blaga po znižanih cenah, kakršnih še ni bilo doslej pri

I. Grobelniku, Ljubljana.

Blago za ženske obleke od 20 kr. naprej. — Cela obleka 70 kr. — Pralni pristni barhenti od 15 kr. naprej. Šifoni v celih kosih za moško in žensko perilo 5 gld. Hodne preproge v vseh širjavah od 15 kr. naprej. Zagrinjala za kompletno okno od 90 kr. naprej. Posteljne garniture od 3.80 gld. naprej. Zepni robei, beli in barvasti, dobre kakovosti, 70 kr. ducat.

Največja izber

dražestnih svilenih in volnenih šerp

od 70 kr. naprej.

(2247-1)

Prav posebno po ceni se prodaja

sukno, blago in loden

za obleke in zimske sukne.

Sukneni ostanki se oddajajo za vsako ceno.

Vsi navedeni predmeti se deloma zaradi napredovane sezone, deloma zaradi prevelike zaloge prodajajo po teh nedosežno nizkih cenah, zato naj

nihče ne zamudi te ugodne prilike!

Usojam si uljudno naznanjati vsem vele-spoštovanim vinskiim trgovcem in kre-marjem, da imam v Rovinju (Rovigno)

veliko zalogo

istrijskega vina

to je:

Refoško, teran in beli moškat

lastnega pridelka iz najboljših istrijskih vin-skih leg.

Na zahtevanje pošljem vzorce s svojo primerno nizko ceno.

S spoštovanjem

Ivan Dodič.

(2238-1)

Trgovski pomočnik

želi vstopiti v službo s 1. januarjem 1900, najrajši kam na deželo v trgovino z mešanim blagom in železnino. (2223-3)

Ponudbe naj se pošiljajo upravništvu „Slov. Naroda“ pod znamko „pomočnik“.

Najfinejša kava

v okusu in dišavi je

pristni, naravni Preanger

priznana specialiteta. (21-287)

Dobiva se v specerijski trgovini

Kavoió & Lillog

„pri Zlatorogu“ v Prašernovih ulicah.

Išče se

4-6 gospodičinj

poštenega obnašanja za postrežbo gostov v salonu ob nedeljah in praznikih od 2. ure popoldne do 12. ure po noči. Plača 60 kr. in večerja. (2236-2)

Ognjevit Kozjek

hišni posestnik in gostilničar pri Kankertu v Spodnji Siški št. 20.

Za dame!

Ozira se na naju prednaznanilo, si usojava naznanjati velečastitim p. n. damam, da odpreva

Za dame!

v soboto, 16. decembra 1899 na Sv. Petra cesti 4 v Mayerjevi palači

prvo specialno zalogo modrcev

kjer bodo modrci od 35 kr. do 25. gld. in vse specialitete na izber. Modrci bodo natanko životu primerjeni, eventualno se tudi takoj po meri izdelajo, istotako se izvršujejo radovoljno vsa popravila najboljše in ceno. S tem meniva, da sva ustregla davni želji velečastitih p. n. dam.

Z velespoštovanjem

Konrad Schumi & Co.

„Pri novi tovarni“

Prva specialna zaloga modrcev, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4

Modna in manufakturna glavna trgovina, Dunajska cesta št. 6

I. filialka, Sv. Petra nasip št. 4

II. filialka, Kranj, Glavni trg št. 105.

Obenem opozarjava na veliko zadnjo

Božično razstavo

ki bode v nedeljo, dne 17. decembra 1899 l. zvečer v naju glavni trgovini na Dunajski cesti št. 6.

Angora-kože, kravate, ovratniki à 4 kr. so že došli.

(2167-6)